

06 מאי 2021

כ"ד אייר התשפ"א

לכבוד

פרופ' שמעון רייסנר

יו"ר הוועדה העליונה להתקשרויות בעלות אופי מסחרי עם חברות חיצוניות

משרד הבריאות

בכבוד רב,

הנדון: יישום חוזר מנכ"ל מס' 13/2018 – בקשה לפגישה

1. בשם ארגון לובי 99 (חל"צ), ברצוני לפנות אליך בדרישה ליישום של חוזר מנכ"ל מס' 13/2018 בעניין "כללים להתקשרויות בעלות אופי מסחרי של מוסדות הבריאות" (להלן – "חוזר 13/2018").
2. לובי 99 הינו הלובי הציבורי הראשון בישראל, ארגון ללא מטרת רווח אשר שם לו למטרה לייצג את הציבור הרחב מול גורמי ממשל בנושאים חברתיים וכלכליים. כמיזם מימון ההמונים הגדול בישראל, לובי 99 מממן מהשקל הראשון עד האחרון על ידי 8,000 חברי הארגון, שמשלמים סכום חודשי קבוע על-פי בחירתם, ובתמורה מקבלים זכות הצבעה בבחירת הנושאים אותם יקדם הארגון (בין הנושאים שנבחרו: רפורמה בבנקאות, פנסיה, תחבורה ציבורית ועוד). ב-2018 בחרו חברי הלובי את נושא "המאבק בלוביסטים הפוגעים בבריאות הציבור", ומאז אנו פועלים על מנת לזהות ולצמצם את ההשפעות הפסולות של חברות התרופות על החלטות מערכת הבריאות.
3. חוזר מנכ"ל מס' 11/2018 בעניין "כללים להתקשרויות בעלות אופי מסחרי של מוסדות הבריאות" (להלן – "החוזר הישן"), אשר באופן גורף על קיום פגישות אישיות עם תועמלנים.¹ אך ביום 22.10.2018 פרסם משרד הבריאות את חוזר 13/2018 המחליף ומבטל את החוזר הישן. חוזר 11/2018 הנחה כי "עד 1.11.19 ניתן יהיה לקיים פגישה אישית עם תועמלן בנסיבות בהן קיימת סיבה שבגינה לא ניתן לעמוד בהוראת סעיף זה ובכפוף לאישור מראש של מנהל המוסד הרפואי, או נציג שנקבע על ידו לשם כך".² בנוסף, חוזר 13/2018 חייב את משרד הבריאות לפרסם לציבור הרחב פעם בחצי שנה דיווח אודות מפגשים בין תועמלנים לרופאים.³
4. למרות הריכוך בדרישות, חוזר 13/2018, עורר את זעם חברות התרופות אשר יצאו בקמפיין ציבורי נגד הרפורמה ואף הגישו עתירה לבג"ץ. לובי 99 הצטרף להליך כ"ידיד בית המשפט" ותמך בעמדת המשרד. לשמחתנו הרבה, שופטי בג"צ דחו את העתירה.
5. בנובמבר 2019, פנה לובי 99 למשרד הבריאות בבקשה לבטל את הוראת השעה בחוזר 13/2018 המאפשרת פגישות אישיות עם תועמלנים עד ה-1.11.2019 ובדרישה לקיום חובת הדיווח. תגובת משרד הבריאות הייתה כי המשרד "בוחן" את המשך תוקפה של ההוראה.

¹ סעיף 15.6.2 לחוזר הישן

² סעיף 17 לחוזר 13/2018

³ סעיף 14.8 לחוזר 13/2018

6. בדצמבר 2019, הוקמה 'הוועדה העליונה להתקשרויות בעלות אופי מסחרי עם חברות חיצוניות' בראשותך. כפי שידוע לך היטב, הוועדה הוציאה באופן מיידי הנחייה לגבי חובת דיווח על פגישות עם תועמלנים, כולל דיווח רטרואקטיבי החל מתחילת 2019. אך למיטב ידיעתנו, הדיווח הנ"ל טרם פורסם לעיון הציבור.
7. ביוני 2020, בעקבות כניסתו לתפקיד של מנכל משרד הבריאות חדש, פרופ' חזי לוי, פנינו שוב לברר את תוקפה של הוראת השעה, ומתי הדיווח אודות הפגישות עתיד להתפרסם, אך פנייתנו טרם נענתה.
8. אנו מברכים על רצונך להגביר את השקיפות בנושא הקשרים המסחריים בין התועמלנים של חברות התרופות לבין מוסדות הבריאות. אנו בטוחים כי הטיפול בנושא התעכב בין השאר בגלל סבבי הבחירות החוזרים ומשבר הקורונה. עם זאת, הגיע המועד לפעול בצורה נחושה על מנת לשמור על מערכת בריאות נטולת אינטרסים זרים. בהיעדר דיווח, הקשר המסחרי בין התועמלניות לרופאים ממשיך להתקיים ולצמוח רחוק מעין הציבור.
9. לכן, אנו מבקשים לקיים איתך פגישת עבודה על מנת לדון באפשרות לבטל את הוראת השעה המאפשרת את המשך קיום הפגישות האישיות, ובכדי לדון במועד פרסום הדיווחים על הפגישות הללו. נשמח לתאם את מועד הפגישה בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

עו"ד רחל גור
מנהלת תחום ממשלה
לובי 99

העתק: פרופ' חזי לוי, מנכ"ל משרד הבריאות